

TUOTANNON KESKITTÄMINEN VENÄJÄLLÄ

Venäjäällä, kuten kaikissa kapitalistisissa maissa, on käynnissä tuotannon keskittyminen, t.s. sen yhä suurem-
massa määrässä kasautuminen vähälukuisiin suuriin ja
erittäin suuriin tuotantolaitoksiin.

Kapitalistisen järjestelmän aikana jokainen erillinen tuo-
tantolaitos on kokonaan riippuvainen markkinoista. Ja
sellaisen riippuvaisuuden vallitessa käy niin, että mitä suu-
rempi tuotantolaitos on, sitä huokeammasta se voi myydä
tuotteensa. Suurkapitalisti ostaa raaka-aineet halvemmalla,
kuluttaa niitä säästävämmin, käyttää parhaita koneita
j.n.e. Pienisännät joutuvat vararikkoon ja tuhoutuvat.
Tuotanto yhä enemmän keskittyy, konsentroituu harvojen
miljoonamiesten käsiin. Miljoonamiehet voimistavat val-
taansa tavallisesti vielä osakeyhtiöiden avulla, jotka anta-
vat heille keskitason isäntien ja pienyrityksien pääomia.

Tässä esimerkiksi tietoja Venäjän tehdasteollisuudesta
vuodelta 1910 verrattuna vuoteen 1901 ⁷².

Yritysryhmät työläisluvun mukaan	Yritysten määrä		Työläisten määrä (tuhansia)	
	1901	1910	1901	1910
Enintään 50.....	12.740	9.909	244	220
51— 100	2.428	2.201	171	159
101— 500	2.288	2.213	492	508
501—1.000	403	433	269	303
Yli 1.000	243	324	526	713
<i>Yhteensä</i>	18.102	15.080	1.702	1.903

Tämä on tavallinen kuva kaikista kapitalistisista maista.
Pienten tuotantolaitosten määrä *vähenee*: pikkuporvaristo,
pienisännät vararikkoutuvat ja tuhoutuvat, siirtyvät toi-
mitsijain ja toisinaan proletaarienkin riveihin.

Suurimpien tuotantolaitosten luku kasvaa nopeasti, ja vieläkin enemmän kasvaa niiden osuus koko tuotannossa.

Vuodesta 1901 vuoteen 1910 suurimpien tehtaiden, joissa on yli 1.000 työläistä, luku lisääntyi miltei puolella: 243:sta 324:ään.

Niissä oli työläisiä v. 1901 noin puoli miljoonaa (526 tuhatta), s.o. vähemmän kuin kolmasosa kokonaisluvusta, mutta v. 1910 oli jo *yli 700 tuhatta*, enemmän kuin kolmasosa kokonaisluvusta.

Suurimmat tehtaot tukahduttavat pieniä ja keskittävät tuotantoa yhä enemmän. Yhä suuremmat joukot työläisiä kootaan vähälukuisiin tuotantolaitoksiin, mutta kaikki miljoonien yhdistettyjen työläisten työn tuottamat liikevoitot joutuvat muutamien miljoonamiesten käsiin.

„Pravda“ № 89,
elokuun 12 pnä 1912
Allekirjoitus: T.

Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan